

Justis- og beredskapsdepartementet, Rednings- og
beredskapsavdelingen

Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Dato: 12.02.2014
Saksbehandler: Asgeir Jordbru
Telefon direkte: 75555100
Deres ref.:
Løpenr.: 10382/2014
Saksnr./vår ref.: 2014/477
Arkivkode: M82

Bodø kommunes høringssvar til Brannanalysen

Sikkerhets- og beredskapshovedstaden Bodø

Bodø har en betydelig kompetanseklynge innenfor sikkerhet og beredskap. Forsvarshovedstaden Bodø er vertskap for Forsvarets operative hovedkvarter (FOH), Bodø hovedflystasjon og redningshelikoptrene ved 330- skvadronen. Stortinget har vedtatt at det skal etableres et nasjonalt Luftoperasjons- og programmeringssenter på Reitan. I tillegg flytter Generalinspektøren for Luftforsvaret med stab (GIL), Luftoperativt inspektorat (LOI) og Luftforsvarets utdanningsinspektorat (LUI) til Reitan.

Bodø er også vertskap for store beredskapsaktører som Luftfartstilsynet, Hovedredningssentralen Nord-Norge (inkl. Norwegian Mission Control Centre (NMCC)), Avinor Kontrollsentral (ATCC), og ledelsen i Helse Nord. Som administrasjonssentrum i Nordland har Bodø også en rekke regionale og statlige funksjoner (Fylkesmannen i Nordland, Nordland fylkeskommune, Salten politidistrikt og det interkommunale Salten Brann, for å nevne noen).

Universitetet i Nordland (UIN) startet høsten 2013 opp mastergradsstudier innenfor samfunnssikkerhet og beredskap.

Alle de nevnte sikkerhets- og beredskapsfunksjoner plasserer Bodø på sikkerhets- og beredskapskartet både lokalt, regionalt og nasjonalt, og kommunen er stolt av å med rette kunne omtale seg som sikkerhets- og beredskapshovedstaden Bodø.

Sikkerhets- og beredskapshovedstaden Bodø vil i årene som kommer ta bevisst ansvar for beredskap i nordområdene. Dette skal Bodø gjøre gjennom å ta vare på de fag- og forskningsmiljø som finnes i byen, bygge oppunder og videreutvikle dem. Bodø skal samtidig legge forholdene til rette for at ytterligere aktører, både private så vel som offentlige, vil velge å etablere seg i byen og dermed ytterligere forsterke Bodø som sikkerhets- og beredskapshovedstad.

Samfunnskoret

Postadresse:
Postboks 319, 8001 BODØ
Besøksadresse:
Prinsens gate 113 A

Telefoner:
Sentralbord: 75 55 50 00
Ekspedisjon: 75 55 50 00
Telefax:

Elektroniske adresser:
postmottak@bodo.kommune.no
www.bodo.kommune.no

Orgnr.:
972 418 013
Bankkonto:
4500 55 00080

Bodø kommunes kommentarer til Rapport fra arbeidsgruppe som har vurdert brann- og redningsvesenets organisering og ressursbruk (Brannanalysen)

Bodø kommune vil berømme det grundige og ryddige arbeidet som arbeidsgruppen har gjort med brannanalysen. Brannanalysen gir en god gjennomgang av de oppgaver og utfordringer som skal løses av kommunene innenfor brann- og eksplosjonsvernlovens grenser. Studien gir gode råd i forhold til faktorer som må legges til grunn for etablering av store velfungerende brannvernorganisasjoner.

Erfaringer fra Salten brann IKS

Bodø kommune har sammen med de 8 andre kommunene i Salten organisert brannvesenet i det interkommunale selskapet Salten Brann. Salten Brann ble formelt opprettet 1. januar 2007 og dekker et område som er på størrelse med Østfold, Vestfold og Akershus til sammen. Samarbeidet i Salten har ført til forbedret kvalitet og kapasitet i det forebyggende arbeidet, positiv kompetanse- og materiellutvikling, profesjonalisering av styring og ledelse samt større seighet og tilgang på spesialkompetanse og materiell ved store hendelser. Allikevel er det viktig å påpeke at for kommunene påløp vesentlige kostnadmessige utfordringer med å slå sammen mange enheter med varierende kompetanse og materiellnivå. I dag er kostnadene imidlertid normaliserte, og kommunene i Salten står tilbake med et av de bedre brannvesen i Norge.

Erfaringene viser oss at en modell med sentralisert styring og ledelse og desentralisert utførelse fungerer svært godt. Den lokale autonomi bevares, samtidig som det er tilgang på brede fagmiljøer og store ressurser styrt av en profesjonalisert ledelse når store hendelser oppstår. På svært mange punkter ser Bodø kommune at Brannstudien bekrefter og utdyper de erfaringer Bodø kommune har med et utvidet samarbeid om brann- og redningstjenesten.

Fremtidig organisering av brannvesenet

Brannanalysen anbefaler at fremtidens brannvesen organiseres som fylkesvise brannvesen. Bodø kommune er enig at en slik organisering vil gi størst effekt for den totale brannberedskap i Norge. En fylkesmodell som følger kjente administrative grenser vil gi brannsjefen en naturlig plass i fylkesberedskapsrådet. På den måten får også kommunene en talsmann inn i fylkesberedskapsrådet, noe som i dag mangler.

Brannanalysen anbefaler at det opprettes et pilotprosjekt der fylkesvise brannvesen testes ut i et fylke. Bodø kommune støtter denne tankegangen, og foreslår at Nordland blir utpekt som fylke for pilotprosjekt. Nordland er et stort fylke med 44 kommuner. Flertallet av kommunene har egne brannvesen, mens det er opprettet to IKS'er: Ofoten brann som dekker 3 kommuner i nordfylket, og nevnte Salten Brann som dekker 9 kommuner. Med Salten Brann sin organisasjon og erfaring som utgangspunkt ligger det godt til rette for å rigge en organisasjon for hele Nordland. I tillegg innehar Bodø og Nordland god kompetanse innenfor brannområdet gjennom sterk tilstedeværelse av forsvar og ved Brannskolen i Tjeldsund. Bodø kommune som sikkerhets- og beredskapshovedstad i Norge vil gjennom Salten Brann legge godt til rette for å være vertskap for et slikt pilotprosjekt i samarbeid med Nordland fylkeskommune, Fylkesmannen i Nordland, Sivilforsvaret og kommunene i Nordland.

Bodø kommune vil understreke at kostnader med gjennomføring av et slikt pilotprosjekt må påligge statlige myndigheter, og at det må stilles omstillingsmidler til disposisjon slik at ikke kommunene i Salten Brann må bære den økonomiske byrden med oppgradering av materiell i de resterende nordlandskommunene.

Fremtidig organisering av interkommunale utvalg mot akutt forurensing (IUA)

Bodø kommune støtter anbefalingen om å redusere antall IUA-regioner fra dagens 32 ned til 18 (19) og at dette legges inn som en oppgave tillagt den regionale brann- og redningstjenesten. En reduksjon i antall IUA-enheter gir rom for sterkere ledelse i akutte situasjoner, samtidig som ressurser lokalt frigjøres for innsats.

Nasjonale oppgaver

Salten Brann har i dag nasjonale oppgaver gjennom redningsinnsats til sjøs (RITS) og dykkerberedskap. Bodø er sammen med Stavanger eneste sted der RITS-brannvesen er samlokalisert med helikopterbase (330-Skvadronen). Denne samlokaliseringen gjør at Salten Brann vil dekke hele kysten fra Trondheim i sør til Finnmark i nord innen 90 minutter med de nye helikoptrene som er valgt. Innenfor samme tidsrom vil Salten Brann kunne sette inn mannskaper i hele Nord-Sverige og deler av Nord-Finland slik at RITS-styrken til Salten Brann kan nå ut til store hendelser innen 90 minutter i et område som omfatter 1,8 millioner mennesker.

Brannanalysen anbefaler at RITS-ordningen tas opp til vurdering for å sikre et helhetlig konsept for særskilte nasjonale beredskapsordninger. Bodø kommune vil påpeke at en slik vurdering må vektlegge den unike kunnskapen som finnes i Sikkerhets- og beredskapshovedstaden Bodø gjennom samlokaliseringen av Salten Brann, 330-skvadronen og hovedredningssentralen Nord-Norge. Bodøs sentrale plassering både langs kysten og i nordkalottsammenheng må også vektlegges i en slik vurdering. Bodø kommune legger til grunn at Bodø også i fremtiden skal være vertskap for RITS-tjenesten. Konseptet for RITS-tjenesten kan også videreutvikles for å dekke hendelser knyttet til kjemikalier, naturhendelser og tilføring av spesialkompetanse ved sammensatte og krevende hendelser.

Nødalarmeringstjeneste, 110-sentralene

Bodø kommune er enig i brannanalysens anbefaling om at 110-sentralene bør ha et nedslagsområde som i størst mulig grad sammenfaller med nedslagsområdet til 112- og 113-sentralene.

Gjennom et pilotprosjekt i Drammen er samlokalisering av nødetatene under utprøving. Sikkerhets- og beredskapshovedstaden Bodø har startet et tilsvarende lokalt prosjekt for samlokalisering av nødetatene. Dette prosjektet, sammen med pilotprosjektet fra Drammen, synliggjør hvordan samvirke mellom etater best kan styrkes og videreutvikles.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) foreslo i januar 2013 to 110-sentraler i Nord-Norge. Denne sammenslåingen er allerede i gang i og med at 110-sentralen i Bodø har ansvar for alle kommunene i Salten og Midtre Hålogaland politidistrikt. Bodø Kommune mener at det er viktig at de ulike strukturene for politi, helse og brann sees i sammenheng, slik at en kan oppnå best mulig samvirke og operativ kapasitet på tvers av etatene.

I brannanalysen foreslås det én 110-sentral for hele Nord-Norge. Bodø kommune vil påpeke at hvis en slik løsning velges, er det naturlig at Salten 110-sentral bygges ut, da den i dag allerede er den klart største sentralen av de 4 i Nord-Norge. 110 Salten er den sentralen som håndterer flest hendelser av sentralene i Nord-Norge og er derfor den mest robuste.

En videreutvikling av denne sentralen samlokalisert med 112- og 113-sentralene vil forsterke det robuste miljøet som er bygget opp i Bodø og vil være en styrke for hele Nord-Norge. Til sist vil denne samlokaliseringen være en styrke for innføring av et eventuelt felles nødnummer i fremtiden.

Felles organisering av feietjenesten, brannforebygging og lokalt el-tilsyn

Bodø kommune er enig i anbefalingen om å regionalisere feietjenesten og det lokale el-tilsynet. Feieren er den som kommer i daglig kontakt med huseiere og tjenesten spiller derfor en viktig rolle i det forebyggende arbeid. En styrking av feievesenet gjennom sentral ledelse vil frigjøre ressurser i distriktene til å kunne drive mer forebyggende arbeid. Det samme gjelder det lokale el-tilsynet. En samorganisering inn i regionalt brannvesen vil gi en ekstra dimensjon til det forebyggende arbeid.

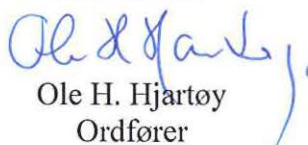
Sivilforsvaret

Sivilforsvaret er en statlig forsterkningsressurs som spiller en viktig rolle innenfor områder som er behandlet i brannanalysen, for eksempel langvarige ulykker, forurensede skadesteder, akutt forurensing og store branner. Sivilforsvarets rolle og organisering er omhandlet i *NOU 2013:5 Når det virkelig gjelder*. Bodø kommune mener at et regionalisert brannvesen på fylkesnivå aktualiserer en omorganisering i Sivilforsvaret siden distriktsgrensene til Sivilforsvaret også bør følge fylkesgrensene.

Sivilforsvaret er statlig finansiert mens brannvesenet er kommunalt finansiert. Sivilforsvarets ordning med beordring av personell vil skape utfordringer i forhold til brannvesenet som er basert på tilsetting i faste stillinger. Brannanalysen mener at det ligger til rette for å slå sammen disse enhetene hvis de får samme grenser. Bodø kommune mener en slik sammenslåing kan komme til å skape utfordringer siden de har ulik finansieringsmåte og ulik bemanningsordning.

Avslutningsvis vil Bodø kommune understreke at omorganiseringer innenfor brannvesenet må sees i sammenheng med omorganiseringene i andre beredskapsetater og at beredskapen i Norge må styrkes gjennom sammenfallende organisatoriske grenser for de ulike beredskapsorganisasjonene. Bodø kommune vil også understreke viktigheten av å styrke de gode beredskapsmiljøene som finnes i Norge for å gi best mulig sikkerhet til Norges innbyggere. Sikkerhets- og beredskapshovedstaden Bodø har de sterkeste beredskapsmiljøene i Norge og en videre styrking av disse vil være til det beste for hele nasjonen.

Med hilsen

Ole H. Hjartøy
Ordfører